

**Voorjaarsbrief
ten behoeve van de Begroting 2021
van de Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig thuis
Haaglanden**

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 februari 2020

Inhoud

Inhoud.....	1
1. Inleiding.....	1
1.1 Doel van de Voorjaarsbrief	1
1.2 Opzet.....	1
1.3 Context.....	1
2. Ontwikkelingen en begrotingsuitgangspunten regionale GGD-taken	2
2.1 Introductie	2
2.2 Inhoudelijke ontwikkelingen.....	2
2.3 Financiële-/ bedrijfsmatige ontwikkelingen	5
2.4 Inschatting van budgettaire consequenties	9
3. Ontwikkelingen en begrotingsuitgangspunten Veilig Thuis.....	10
3.1 Introductie	10
3.2 Instroom van meldingen	10
3.3 Maatregelen binnen Veilig Thuis	11
3.4 Maatregelen in de keten	12
3.5 Doorontwikkeling begrotingssystematiek	13
3.6 Inschatting van budgettaire consequenties	13
4. Algemene begrotingsuitgangspunten.....	16
4.1 Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen Haaglanden	16
4.2 Overige algemene uitgangspunten.....	17
4.3 Inschatting van budgettaire consequenties	17
5. Indicatie financiële gevolgen voor gemeenten	18
Bijlagen bij GGD-deel.....	20

1. Inleiding

1.1 Doel van de Voorjaarsbrief

Deze Voorjaarsbrief geeft de raden van de deelnemende gemeenten actueel inzicht in de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen in de taken van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). In de brief legt het GR-bestuur kaderstellend uitgangspunten vast voor de vertaling naar de GR-begroting. De ontwikkelingen beïnvloeden op onderdelen ook het financieel perspectief van het lopende jaar. Naar aanleiding daarvan wordt tegelijk met de ontwerpbegroting 2021 een voorgenomen begrotingswijziging 2020 opgesteld binnen de kaders van deze Voorjaarsbrief.

1.2 Opzet

Het vervolg van dit document is opgebouwd uit vier hoofdstukken.

Hoofdstuk 2 licht de ontwikkelingen in het regionale GGD-programma (GGD). Het derde hoofdstuk gaat in op de ontwikkelingen in het Veilig Thuis-programma (VT).

Het volgende hoofdstuk bevat algemene begrotingsuitgangspunten, onder meer in reactie op de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen en op eerdere zienswijzen van raden bij de GR-begroting.

In hoofdstuk 5 wordt samenvattend een indicatie gegeven van te verwachten financiële gevolgen voor gemeenten.

1.3 Context

Bij de GGD-taken is onderscheid tussen regionale en lokale taken. Regionale taken vallen onder de verantwoordelijkheid van het GR-bestuur. Over lokale taken worden, zonder tussenkomst van het GR-bestuur, onderlinge afspraken gemaakt tussen gemeenten. Het GR-bestuur ziet er op toe dat de uitoefening van de regionale taken aansluit op de lokale behoeften.

Veilig Thuis is per 1 januari 2018 onder verantwoordelijkheid van het GR-bestuur gebracht. De effectiviteit van Veilig Thuis hangt nauw samen met de keten aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheden daarvoor liggen primair bij de afzonderlijke colleges en deels bij de besturen van de Wmo-centrumgemeenten Den Haag en Delft. Het GR-bestuur ziet toe op concrete verbinding van Veilig Thuis met de keten.

Voor de uitvoering en bedrijfsvoering van de taken heeft de GR een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Den Haag. Deze opdrachtnemer beschikt over een uitvoeringsorganisatie GGD en een uitvoeringsorganisatie VT. Na vaststelling van de Voorjaarsbrief wordt aan de hand van een offerte van de gemeente Den Haag een lastenraming voor de begroting van de GR gemaakt met inachtneming van de kaders van deze Voorjaarsbrief.

2. Ontwikkelingen en begrotingsuitgangspunten regionale GGD-taken

2.1 Introductie

In dit document wordt een aantal inhoudelijke en financiële-/bedrijfsmatige ontwikkelingen beschreven die betrekking hebben op de regionale taken van de GGD. Eén of meerdere van deze ontwikkelingen kunnen dan ook effect hebben op het ontwerpjaarprogramma en de programmabegroting 2021. Beschreven is bij welke van de vijf pijlers van de programmabegroting 2019 GGD Haaglanden¹ deze ontwikkelingen zich voordoen.

Uitdagingen op het gebied van de publieke gezondheid in Nederland zijn beschreven in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018 "Een gezond vooruitzicht" (VTV)². In deze voorjaarsbrief zijn kernboodschappen van de VTV opgenomen die relevant zijn voor de uitvoering van onze regionale taken. Waar mogelijk willen we in de uitvoering van die taken de verbinding versterken of aangaan met gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs, veiligheidsregio en Omgevingsdienst. Deze insteek sluit goed aan bij het recent gestarte visietraject van de GGD dat gericht is op inhoudelijke versterking van de publieke gezondheid en op samenwerking met gemeenten en ketenpartners.

In de vorige voorjaarsbrief zijn ontwikkelingen beschreven die op verschillende manieren impact hebben gehad op de programmabegroting 2020 van de GGD. Zo zijn extra middelen voor de vierjaarlijks terugkerende GGD-volwassenenmonitor³ opgenomen. Ook is in de vorige voorjaarsbrief het stijgende aantal inwoners en meldingen/adviezen gemeld. Een aantal van deze ontwikkelingen zal terugkomen in deze voorjaarsbrief. Na bespreking van de vorige voorjaarsbrief is besloten om binnen de Gemeenschappelijke Regeling geen taken op te nemen voor de implementatie van de Omgevingswet, het programma Nu Niet Zwanger en de Regeling Onverzekerden. Op lokaal niveau bespreken GGD en gemeenten of aan deze onderwerpen wel of geen (gezamenlijke) invulling wordt gegeven.

2.2 Inhoudelijke ontwikkelingen

2.2.1 Uitdagingen op het gebied van de publieke gezondheid

De VTV geeft aan dat het goed gaat met de volksgezondheid in Nederland. We worden steeds ouder en de meeste mensen voelen zich gezond. Toch staan we in Nederland voor een aantal grote toekomstige uitdagingen die ook impact hebben op de publieke gezondheid. De VTV heeft deze uitdagingen beschreven in kernboodschappen. Ze geven aan hoe onze volksgezondheid en zorg zich de komende 25 jaar zullen ontwikkelen als we op de huidige voet door gaan en niets extra's doen. Enkele kernboodschappen worden hieronder genoemd waarbij we – kort – de betekenis weergeven voor de regio Haaglanden. De percentages die worden genoemd komen uit de gezondheidsmonitor GGD Haaglanden.

1. De vergrijzing heeft grote impact op de volksgezondheid en zorg (Pijlers 1 & 2)

Het aantal ouderen in de regio neemt flink toe. Ook bereiken mensen steeds vaker een hoge leeftijd. Hierdoor hebben steeds meer mensen een chronische aandoening zoals diabetes of dementie. Bovendien hebben mensen steeds vaker meerdere aandoeningen tegelijk. Niet alleen medische maar ook sociale problemen nemen toe.

¹ De 5 pijlers: monitoren, adviseren en signaleren (1); uitvoerende taken gezondheidsbescherming (2); bewaken publieke gezondheid bij rampen en crises (3); toezicht houden (4); brede public health (5).

² De VTV wordt gemaakt door het RIVM in opdracht van het ministerie van VWS.

³ Volwassenenmonitor: gezondheidsenquête onder volwassenen en ouderen.

II. Meer gezondheid maar ook meer ziekte (Pijlers 1 & 2)

In de periode 2013-2016 was in de regio Haaglanden de gemiddelde levensverwachting 80,1 jaar voor mannen en 83,6 jaar voor vrouwen (landelijk 79,9 voor mannen en 83,1 voor vrouwen) en de gezonde levensverwachting⁴ bij geboorte 62,2 jaar voor mannen en 61,9 jaar voor vrouwen.

III. De druk op ons dagelijks leven neemt toe (Pijler 1)

De samenleving krijgt op verschillende gebieden te maken met toenemende druk. Dit kan stress en gezondheidsproblemen veroorzaken. Zo ervaren scholieren en studenten steeds meer prestatiedruk. Vooral voor de groep mensen die werk, zorg voor de kinderen en mantelzorg moet combineren komen veel druk verhogende ontwikkelingen samen. Verdergaande verstedelijking zorgt hiernaast voor meer drukte en kan leiden tot minder ruimte voor groen en water.

IV. Vaak opeenstapeling van gezondheids- en sociale problemen bij kwetsbare groepen (Pijler 1)

In de regio Haaglanden is een op de vijf inwoners van 65-plus kwetsbaar door een opeenstapeling van chronische aandoeningen en andere medische- en sociale problemen. Deze groep wordt groter in de toekomst. Andere kwetsbare groepen zijn o.a. personen met verward gedrag, eenoudergezinnen, jongeren met een ziek of verslaafd gezinslid en inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld. Mensen met een lagere sociaaleconomische status hebben vaker een ongezonde leefstijl. Ook hebben zij vaker te maken met sociale problemen, zoals het niet hebben van een baan, die (extra) stress met zich meebrengen. Vaak moeten eerst deze achterliggende sociale problemen worden opgelost, voordat er ruimte ontstaat om aan een gezondere leefstijl te werken.

V. Alertheid op bekende en nieuwe risico's nodig (Pijlers 2 & 3)

Infectieziekten en antibioticaresistentie zijn een bedreiging voor de volksgezondheid in onze regio. Er is een stijging in het aantal meldingen op het gebied van infectieziekten zoals mazelen, hepatitis en Shigellose. Ook risico's door een ongezond binnenmilieu en een verminderde luchtkwaliteit blijven actueel. En de regio Haaglanden gaat te maken krijgen met nieuwe gezondheidsrisico's door infrastructurele en technologische ontwikkelingen en klimaatverandering.

VI. Leefstijl en leefomgeving hebben invloed op gezondheid (Pijler 2)

In de regio Haaglanden rookt 21% van de inwoners van 19 jaar en ouder. Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen is 62%. In onze regio heeft 48% van de inwoners (ernstig) overgewicht. De invloed van de leefomgeving op de gezondheid wordt uitgewerkt in de volgende paragraaf waarin de uitdagingen voor de regio Haaglanden benoemd worden.

2.2.2 Uitdagingen voor de regio Haaglanden

In de vorige paragraaf zijn zes kernboodschappen van de VTV beschreven. Volgens de GGD ligt het meeste gewicht voor de regio Haaglanden bij de kernboodschappen 'Alertheid op bekende en nieuwe risico's' en 'leefstijl en leefomgeving hebben invloed op gezondheid'.

Vanuit het concept van positieve gezondheid is het belangrijk om het gezondheidspotentieel van inwoners van de regio Haaglanden te verhogen. Dat betekent dat er aandacht nodig is voor de lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren van mensen. Om het gezondheidspotentieel te verhogen kunnen we mensen bewegen hun leefstijl aan te passen, maar ook door de fysieke en sociale omgeving goed in te richten. We weten dat de leefomgeving een positieve invloed heeft op gezondheid als het mensen uitnodigt om te bewegen, te ontspannen of elkaar te ontmoeten. Aan de andere kant kunnen mensen ziek worden door bijvoorbeeld (lucht)-verontreiniging vanuit verkeer of industrie. Een groeiende

⁴ Gezonde levensverwachting: dit is de levensverwachting die mensen kunnen verwachten nog in goede gezondheid door te brengen en combineert de huidige sterftekansen en de huidige gezondheidstoestand (RIVM).

bevolking heeft effect op de omgeving en leidt ertoe dat het geheel aan voorzieningen om de regio goed te laten functioneren (o.a. intensivering infrastructuur, data- en energienetwerk, maar ook meer woningen en sociale voorzieningen) moet groeien. Ook in de nieuwe landelijke nota gezondheidsbeleid van VWS (2020-2024) wordt gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving aangewezen als prioritair gezondheidsvraagstuk.

In de komende jaren gaat de bevolking in de regio Haaglanden toenemen en is er sprake van verdichting van de gebouwde omgeving (zie bijlage 2). Hierdoor zal het in onze regio steeds drukker worden. Meer drukte en als gevolg hiervan meer geluidsoverlast leiden tot meer stress en mentale vermoeidheid. Hiernaast zal het risico op verspreiding van infectieziekten door een groeiende, dichter bij elkaar wonende bevolking toenemen.

Actueel en relevant voor de regio Haaglanden is de aandacht voor:

1. Leefstijl

Roken, overmatig alcoholgebruik en overgewicht zijn thema's uit het Nationaal Preventieakkoord die vertaald worden in lokaal gezondheidsbeleid en lokale akkoorden. Een integrale aanpak en samenwerking in de zorgketen, met scholen en andere partners zijn hierbij van belang.

2. Omgeving

De toenemende verdichting in de regio Haaglanden en als gevolg hiervan een intensivering van de infrastructuur vormt een bedreiging voor de ruimte die nu nog beschikbaar is voor groen en blauw (water), ruimte die nodig is om te bewegen, te ontspannen elkaar te ontmoeten.

3. Luchtkwaliteit

Dit leidt nog altijd tot een vermindering van de levensverwachting in vergelijking met een situatie zonder luchtverontreiniging. Van alle luchtverontreinigende stoffen is fijnstof de veroorzaker van verreweg de meeste ziektelast. Een toename van verkeersbewegingen vermindert de luchtkwaliteit.

4. Binnenmilieu en kraanwater

Bekende risico's in het binnenmilieu zoals vocht en asbest en de recent bekend geworden risico's van lood in het kraanwater leiden tot ziektelast.

5. Klimaatverandering

Ook de regio Haaglanden heeft te maken met klimaatverandering. Dit zal in de toekomst gevolgen hebben voor de gezondheid. Zo zal hitte leiden tot extra ziekte en sterfte.

6. Nieuwe risico's

Nieuwe risico's voor de publieke gezondheid in Haaglanden kunnen samenhangen met technologische ontwikkelingen.

7. Gezondheid en jongeren

Het is belangrijk dat specifiek jongeren zich bewust zijn van de effecten van een gezonde leefstijl op de gezondheid. Dat legt de basis voor de toekomst van de regio. Hierbij is ook aandacht voor seksuele gezondheid van belang.

Classificatie:

Dit inhoudelijk kader is gericht op de uitvoering van de regionale GGD taken. GGD Haaglanden classificeert de hiervoor beschreven ontwikkelingen als noodzakelijk inhoudelijk kader voor de begroting 2021. De uitwerking van de ontwikkelingen en de effecten op de uitvoering van de regionale taken is nu nog niet volledig te beschrijven. Deze effecten zijn mede afhankelijk van de wensen van de gemeenten en de uitkomsten van het visietraject dat GGD Haaglanden in het najaar van 2020 zal afronden.

Effecten van bovenstaande punten 2 t/m 6 op de bedrijfsvoering, zoals de GGD die al in de huidige praktijk ervaart, komen terug in paragraaf 2.3.

2.3 Financiële-/ bedrijfsmatige ontwikkelingen

2.3.1 Effecten uitdagingen en stijging aantal inwoners regio Haaglanden

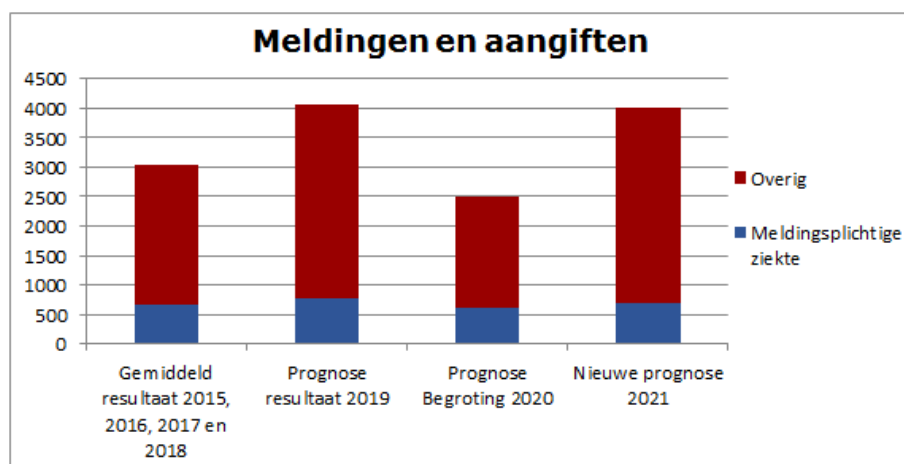
De begrotingssystematiek en de wijze van kostprijsbepaling in de begroting vinden jaarlijks plaats op basis van de afspraken in het financieel statuut. In het statuut is opgenomen dat "De productie-aantallen (volumeontwikkeling) zijn onderbouwd en dat er rekening is gehouden met bijgestelde inwonersaantallen. Hierbij wordt, vanwege de publicatiedatum van de bevolkingsstatistiek van het CBS uitgegaan van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar" (artikel 7, lid 1).

In de begroting over de jaren 2018-2020 zijn geen budgettaire consequenties verbonden aan volumeontwikkeling en de groei van het aantal inwoners (toename van 21.000 in deze periode). De taken van de GGD zijn onderverdeeld om te kunnen inventariseren waar in de huidige dienstverlening door deze werkwijze mogelijk (financiële) knelpunten ontstaan (bijlage 3).

Bij de taken op basis van tarieven zijn geen knelpunten, omdat deze worden bekostigd via een p*q financiering. Bij de taken op basis van externe bijdragen en inwoners-bijdrage zijn vijf taken te benoemen die direct beïnvloed worden door een volumestijging en een stijgend aantal inwoners: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, tuberculosebestrijding en bevordering seksuele gezondheid.

a. Infectieziektebestrijding (pijl 2)

Zoals in paragraaf 2.2.2 is aangegeven signaleert de GGD een stijging in het aantal meldingen op het gebied van infectieziekten. Deze stijging is het afgelopen jaar sterk zichtbaar. Onderstaande figuur toont het aantal meldingen en aangiften uitgesplitst naar meldingsplichtige en overige ziekten.

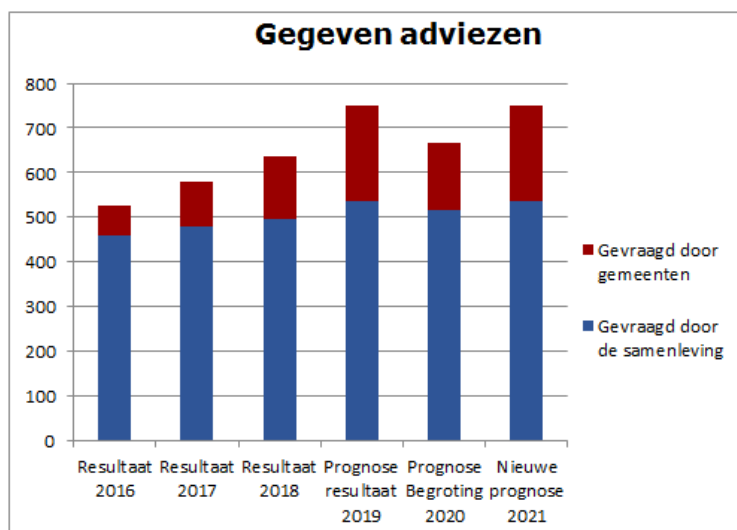
Het gemiddeld aantal meldingen en aangiften over de jaren 2015 t/m 2018 bedroeg 3.040 (673 over meldingsplichtige ziekten en 2.367 overige meldingen). Uitgaande van een stijgend inwonersaantal zou het aantal aangiften eind 2019 naar verwachting ongeveer 3.150 zijn. De prognose over 2019 is dat het totaal aantal meldingen ruim 4.000 zal bedragen (800 over meldingsplichtige ziekten en 3.200 overige). Dit komt onder andere door een forse stijging van het aantal meldingen en het grotere aantal (telefonische) vragen over infectieziekten die in de media veel aandacht hebben gehad, zoals de mazelenuitbraak in het voorjaar en de meningokokkenvaccinaties. Met de risico's die op dit gebied worden voorzien in combinatie met de eerder benoemde verdichting van de regio, prognosticeert de GGD dat er de komende jaren geen daling van het aantal meldingen te verwachten is. Daarnaast is het de verwachting dat er structureel 80 extra meldingen zullen worden gedaan omdat chronische hepatitis C en CPE (Carbapenemase-producerende Enterobacteriaceae, een type antibioticaresistentie) in 2020 ook

meldingsplichtig worden. Het is te voorzien dat deze ontwikkelingen in aantal en complexiteit aanhouden en dat preventie in samenwerking met zorgpartners nodig blijft.

Getalsmatig samengevat stijgt het gemiddeld aantal meldingen en aangiften naar verwachting met 1.500 naar 4.000, terwijl de eerder aangegeven prognose in de begroting 2020 2.500 meldingen (zowel meldingsplichtig als niet meldingsplichtig) bedroeg.

b. Medische Milieukunde (pijler 2)

De stijging van vragen is ook zichtbaar op het gebied van Medische Milieukunde. Dit geldt zowel voor het aantal adviezen naar aanleiding van vragen uit de samenleving (burgers en instellingen) als vragen vanuit gemeenten. Onderstaande figuur toont het aantal adviezen uitgesplitst naar vragen vanuit de samenleving en vanuit gemeenten. Het aantal vragen van burgers en instellingen dat bij de GGD binnenkomt is gestegen van 459 in 2016 naar 497 in 2018. Het aantal adviezen naar aanleiding van vragen van gemeenten is gestegen van 67 in 2016 naar 139 in 2018. Het is de prognose dat deze aantallen in 2019 verder zullen stijgen naar respectievelijk 535 en 215 (totaal 750).

Samengevat is het aantal adviezen vanaf 2016 met 224 gestegen naar 750 in 2019. Eerder is in de begroting 2020 een prognose aangegeven van 665. De stijging van het aantal adviezen in de nieuwe prognose wordt naast een groeiend aantal inwoners ook veroorzaakt door meer aandacht voor thema's op het gebied van medische milieukunde. Zowel media (bijvoorbeeld 5G en gehoorschade) als politiek bestuurlijke aandacht (klimaatverandering en vocht en schimmel) evenals de resultaten van diverse onderzoeken over bijvoorbeeld lood in kraanwater, speelplaatsen en moestuinen zorgen hiervoor. Ook gaat het niet alleen om een toename in het aantal adviezen, het gaat ook om complexere adviezen. De complexiteit zit daarbij in de medisch milieukundige inhoud en in de afstemming met anderen.

c. Technische Hygiënezorg (THZ) (pijler 2)

Het aantal meldingen technische hygiënezorg is de afgelopen jaren licht gestegen. Het aantal adviesaanvragen over evenementen blijft echter achter bij de begroting. De verklaring hiervoor heeft voornamelijk te maken met een verandering van de landelijke werkwijze. Gelijktijdig loopt het aantal inspecties op locatie op doordat organisatoren van evenementen de GGD adviezen steeds vaker onvoldoende naleven. De GGD streeft ernaar om deze verschuivingen in de uitvoering kostenneutraal door te voeren.

d. Tuberculosebestrijding (pijler 2)

Bij de tuberculosebestrijding stijgt het aantal zorgvragen door de toenemende stroom aan internationale studenten en door gezinshereniging. Door aanpassingen in het landelijk beleid

(schrappen van bepaalde risicogroepen), streeft de GGD ernaar het uiteindelijke aantal verrichtingen stabiel te houden.

e. Bevordering seksuele gezondheid – onderdeel Centrum Seksuele Gezondheid (pijler 2)

Ook bij de uitvoering van taken door het Centrum Seksuele Gezondheid stijgt het aantal zorgaanvragen. Dit is te wijten aan de toename in het aantal inwoners en aan een groter bewustzijn van seksuele gezondheid in de regio. Door de invoering van een scherpere triage, d.w.z. een strengere selectie van zorgvragen, wil de GGD knelpunten in de bedrijfsvoering oplossen.

Classificatie:

Voor de taken Infectieziektebestrijding en Medische Milieukunde is een sterke stijging in het aantal meldingen en vragen zichtbaar. Ook de complexiteit neemt toe.

De formatie voor beide taken is sinds 2016 stabiel. In de afgelopen jaren is binnen verschillende functies met regelmaat (onbetaalde) inzet geleverd boven contracturen. Dit is voor de GGD geen structurele oplossing en daarom is het noodzakelijk dat er budget beschikbaar komt voor personele uitbreiding. Deze noodzaak wordt versterkt door het feit dat de GGD alert moet zijn als het gaat om bekende en nieuwe risico's zoals in deze brief besproken. Om dit te kunnen realiseren moet de GGD bovendien ruimte hebben zich hierin verder te ontwikkelen en om de kwaliteit van uitvoering te waarborgen.

Het berekenen van de precieze noodzakelijke uitbreiding is ingewikkeld omdat de caseload zich niet eenvoudig laat berekenen. Dit komt onder andere omdat de diversiteit en complexiteit van de meldingen en adviesvragen niet op voorhand kenbaar en meetbaar zijn. Er wordt gevraagd om een uitbreiding van 2,0 fte voor de taak infectieziektebestrijding en 1,2 fte voor de taak medische milieukunde. Met deze uitbreiding verwacht de GGD de huidige caseload op het huidige niveau te kunnen blijven uitvoeren en het aantal overuren te verminderen.

De GGD is zich ervan bewust dat het structureel uitbreiden van budgetten ingewikkeld is, zeker omdat het nog onduidelijk is welke effecten inhoudelijke ontwikkelingen (beschreven in paragraaf 2.3.1) evenals het visietraject zullen hebben op de uitvoering van de regionale taken (en daarmee de begroting). De uitkomsten van de gesprekken met gemeenten en het visietraject in combinatie met de inzichten die de GGD na de herijking heeft opgedaan kunnen mogelijk zorgen voor reallocatie van middelen binnen de GR begroting 2022 – 2026. In deze voorjaarsbrief vraagt de GGD dan ook om een incidentele uitbreiding in 2021.

2.3.2 Implementatie uitkomsten DMO - schoolgezondheidsbeleid (pijler 1)

Bij de herijking van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Haaglanden in 2017 is onderscheid gemaakt tussen lokale taken (verantwoordelijkheid gemeente) en regionale taken (verantwoordelijkheid Gemeenschappelijke Regeling, zowel basis als plustaken). AEF heeft een doelmatigheidsonderzoek (DMO) uitgevoerd op de taken epidemiologie en gezondheidsbevordering. In de AB-vergadering van 5 juli 2019 zijn de resultaten van het DMO besproken. Naar aanleiding van deze resultaten heeft de GGD gewerkt aan scenario's voor de regionale taken van de afdelingen epidemiologie en gezondheidsbevordering.

In de AB-vergadering van 25 november 2019 zijn deze scenario's besproken. Naar aanleiding hiervan heeft het AB de GGD een richting meegegeven voor een verdere uitwerking. In de loop van 2020 wordt een bestuurlijke keuze voorbereid, met specifieke aandacht voor schoolgezondheidsbeleid. Hierbij wordt ook gekeken naar de consequenties van het afbouwen van de afgenomen inzet door één van de gemeenten. De scenario's zijn op dit moment nog niet ver genoeg om in deze voorjaarsbrief op te nemen. Mogelijke besluiten en financiële consequenties komen bij de begroting 2022 en begrotingswijziging 2021 aan de orde.

Classificatie:

De besluitvorming over de scenario's zal niet worden verwerkt in de begroting 2021. Dit zal terugkomen bij de begroting 2022 en mogelijk de begrotingswijziging 2021.

2.3.3 Artsen in opleiding (pijler 5)

Vanaf 1 januari 2019 zijn artsen Maatschappij & Gezondheid (M&G) in opleiding niet meer in dienst van de GGD, maar van de Stichting beroepsopleiding huisartsen (SBOH). Hierdoor verschuiven de kosten van de GGD naar de SBOH.

Classificatie:

Aangezien de subsidie voor de artsen Maatschappij & Gezondheid (M&G) niet meer door de GGD wordt ontvangen is het onontkoombaar dat de begroting 2020 naar beneden wordt bijgesteld en dat dit in de programmabegroting 2021 wordt opgenomen.

2.3.4 Reizigerstarieven (pijler 2)

Voor de taak Reizigersadvies en- vaccinatie raamt de GGD bij de begroting een kostendekkende eindafnemersbijdrage en stelt de GGD tarieven voor op basis van de kostprijs en de geraamde hoeveelheden. De tarieven worden door de GGD rechtstreeks in rekening gebracht bij de eindafnemer (= een individu of bedrijf en niet de gemeente). Voor een eventuele vergoeding van deze kosten kan een eindafnemer een beroep doen op zijn/haar aanvullende zorgverzekering.

De tarieven voor reizigersadvies en -vaccinatie zijn in 2014 vastgesteld en daarna jaarlijks geïndexeerd. Diverse veranderingen, zoals nieuwe contracten met leveranciers van vaccins en de herijking van de Gemeenschappelijke Regeling in 2017 waren in 2019 aanleiding om de tarieven opnieuw door te rekenen om deze taak kostendekkend uit te voeren. De nieuwe tarieven zullen begin 2020 ter vaststelling worden voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders van Den Haag. Na vaststelling worden de tarieven gehanteerd als input voor deze voorjaarsbrief en de besluitvorming over de begroting voor het jaar 2021.

Classificatie:

De tarieven van de taak reizigersadvies stijgen om de taak kostendekkend uit te kunnen voeren. Het is hierdoor onontkoombaar dat I) in de programmabegroting 2021 wordt uitgegaan van de nieuwe tarieven en II) de begroting 2020 wordt bijgesteld. Voor de GR is deze bijstelling budgettair neutraal aangezien de hogere begrote kosten worden afgedekt door hoger begrote externe bijdragen. Het heeft dus geen effect op de bijdragen van de gemeenten.

2.3.5a Correctie aantallen (productie) Toezicht kinderopvang (pijler 4)

De GGD begroot jaarlijks de taak Toezicht Kinderopvang aan de hand van de vastgestelde opgave *Toezicht Kinderopvang* over het voorgaande jaar. De begroting over het jaar 2021 baseert de GGD op de opgave die de gemeenten in 2020 geven. Binnen die opgave valt te zien dat zes gemeenten willen dat de GGD meer toezicht uitvoert dan in 2019 en drie gemeenten minder (basis begroting 2020). In bijlage 4 wordt het totale aanbod 2020 inclusief de afwijking ten opzichte van het concept aanbod 2020 getoond.

Classificatie:

De taak Toezicht Kinderopvang wordt afgerekend op basis van afname. Hierdoor lopen de gemeenten geen risico dat ze meer moeten betalen dan dat ze in aantallen afnemen. Voor de inschatting van de bijdrage van de gemeenten kan het echter wenselijk zijn om de begroting 2020 te wijzigingen aan de hand van het nieuwe aanbod. Daarnaast is het noodzakelijk om het aanbod *Toezicht Kinderopvang 2020* te gebruiken als basis voor de programmabegroting 2021.

2.3.5b Correctie aantallen (productie) Lijkschouw (pijler 4)

De taak Lijkschouw wordt, net als de taak Toezicht Kinderopvang, afgerekend op basis van afname. Ook hier betalen de gemeenten niet meer dan het aantal activiteiten dat binnen deze taak wordt uitgevoerd.

Zoals in de bestuursrapportage t/m augustus 2019 is aangegeven, stijgt vooral het aantal lijkschouwen en euthanasie. Op basis van de aantallen tot en met november 2019 kan een preciezere prognose worden gemaakt. In bijlage 5 worden de aantallen voor de begroting 2020, de prognose 2019 en een voorstel voor 2021 getoond.

Classificatie:

Voor de inschatting van de bijdrage van de regiogemeenten kan het wenselijk zijn om de begroting 2021 op te stellen en de begroting 2020 te wijzigen aan de hand van een nieuwe prognose. Aangezien de verrichtingen jaarlijks fluctueren wordt voorgesteld maar een deel van de stijging mee te nemen binnen de begroting 2021 en gewijzigde begroting 2020. Voorgesteld wordt om de helft van de hogere aantallen voor de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Westland en Zoetermeer mee te nemen bij de prognose aantallen voor de taak Lijkschouw.

2.4 Inschatting van budgettaire consequenties

Voorgaande ontwikkelingen leiden, indien akkoord, tot budgettaire consequenties voor 2020 e.v. De inschatting van de budgettaire consequenties wordt in onderstaande tabel getoond:

Mutaties GGD indicatief (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Correctie aantal inwoners regio Haaglanden	-	319	-	-	-
Implementatie uitkomsten DMO - schoolgezondheidsbe	-	-	-	-	-
Artsen in opleiding	-130	-130	-130	-130	-130
Reizigerstarieven	515	529	529	529	529
Productieve uren norm medewerkers GGD in 'productie'	-	-	-	-	-
Correctie aantallen (productie) Toezicht Kinderopvang	148	151	151	151	151
Correctie aantallen (productie) Lijkschouw	39	40	40	40	40
Loon en prijsontwikkeling bij ongewijzigd beleid	-	360	360	360	360
Totaal	572	1.269	950	950	950

NB1: De bedragen in de kolom 2021 en verder zijn inclusief de loon en prijsontwikkeling.

NB2: De bedragen onder ontwikkeling Loon en prijsontwikkeling zijn op basis van de in de kaderbrief 2021 voor GR-en gestelde index cijfers. In lijn met de discussie in het onderdeel Algemene begrotingsuitgangspunten kan dit bedrag nog wijzigen.

Voor 2020 wordt ingeschat dat de ontwikkelingen zullen leiden tot budgettaire consequenties van € 572.000. Dit bedrag bestaat uit een uitbreiding van € 385.000⁵ van het budget door aanpassingen in de externe tarieven en een uitbreiding van € 187.000⁶ door het wijzigen van de inschatting van de bijdrage van de gemeenten op basis van afname.

Voor 2021 wordt ingeschat dat de ontwikkelingen zullen leiden tot budgettaire consequenties van € 1.269.000. Dit bestaat eveneens uit de uitbreiding van het budget door aanpassingen in de externe tarieven en door het wijzigen van de inschatting van de bijdrage op basis van afname. Deze uitbreidingen zijn respectievelijk € 399.000 en € 191.000. Daarnaast is een incidentele uitbreiding voor de ontwikkeling in de aantallen inwoners en productie van € 319.000 opgenomen. Tot slot betreft het, conform de kaderbrief 2021 voor gemeenschappelijke regelingen, de loon en prijsontwikkeling van € 360.000.

In hoofdstuk 5 zijn de indicatieve gevolgen per gemeente aangegeven.

⁵ Artsen in opleiding + Reizigerstarieven = - € 130.000 + € 515.000 = € 385.000

⁶ Correctie aantallen (productie) Toezicht Kinderopvang + Lijkschouw = € 148.000 + € 39.000 = € 187.000

3. Ontwikkelingen en begrotingsuitgangspunten Veilig Thuis

3.1 Introductie

Onderweg naar een Begroting 2021 worden in de Voorjaarsbrief beleidsmatige en bedrijfsmatige ontwikkelingen opgenomen die effect hebben op de Begroting.

In 2019 was het aantal meldingen 24% hoger dan in de gewijzigde begroting. Het aantal adviezen bleek bijna 5% lager dan begroot. Er zijn geen indicaties dat het aantal meldingen in 2020 lager zal uitvallen dan in 2019. Om de groei op te vangen is, op basis van het voor de begrotingsonderbouwing gehanteerde rekenmodel, circa €1,9 miljoen extra budget voor aanvullende capaciteit nodig. Ondanks de toename is het bestuur terughoudend om nu een verruiming van het budgettaire kader voor 2020 en 2021 aan te kondigen, omdat:

- Niet duidelijk is of de huidige groei van het aantal meldingen van de afgelopen kwartalen zich gaat doorzetten;
- Nog bezien moet worden hoe snel beoogde maatregelen effect gaan hebben;
- Het begrotingsmodel dat gebruikt wordt om de benodigde capaciteit te berekenen aangescherpt dient te worden;
- Er nu nog onvoldoende beeld is waar in de keten rondom kindermishandeling en huiselijk geweld de inzet van extra middelen het meest nodig is.

In 2020 wordt aan de hand van monitoring en analyses op bovenstaande onderdelen een steeds scherper en verder onderbouwd beeld gevormd van het benodigde budget. Hiermee ontstaat tijdig zicht op de benodigde bijstellingsmaatregelen gedurende 2020 en voor 2021. Aan de hand van de 4- en 8-maands bestuursrapportages zal steeds op basis van het ontstane beeld en de analyses bestuurlijk bezien worden of een bijstelling van het begrotingsbesluit noodzakelijk is. Hierop zal het bestuur anticiperen door in april 2020 een ontwerpbegrotingswijziging 2020 en de ontwerpbegroting 2021 voor zienswijzen aan de raden voor te leggen, waarin het budgettaire kader wordt verruimd. Zie verder paragraaf 3.6.2.

In de hierna volgende paragrafen worden de ontwikkelingen die gemonitord zullen worden toegelicht. Het betreft:

- Instroom van meldingen;
- Maatregelen binnen Veilig thuis (inclusief vergroten beschikbare capaciteit);
- Maatregelen in de keten;
- Begrotingssystematiek.

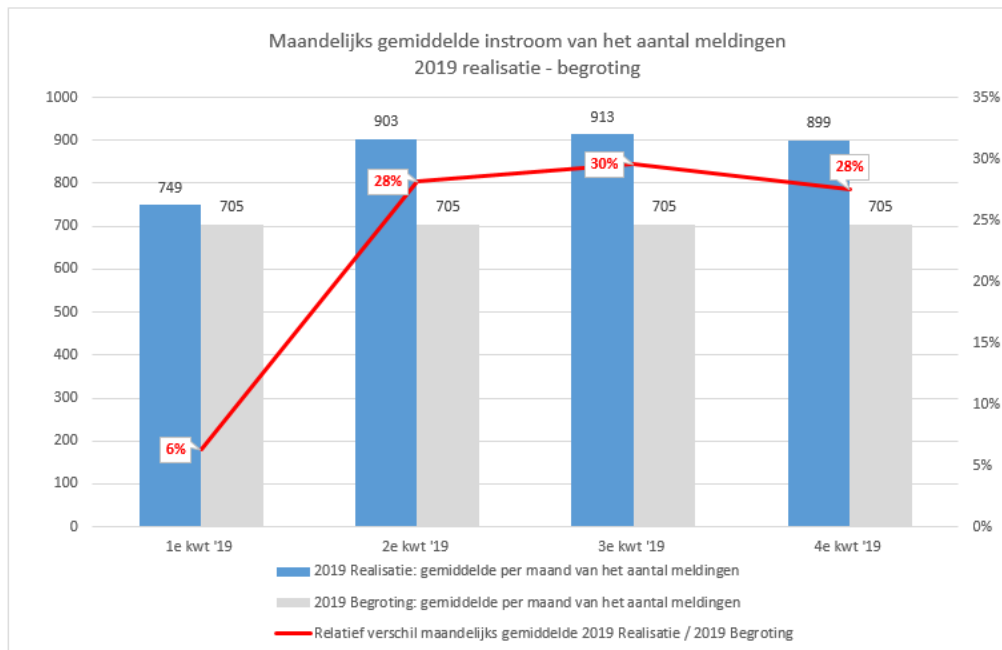
3.2 Instroom van meldingen

3.2.1 Ontwikkeling meldingen 2019

In de laatste bestuursrapportage hebben we gerapporteerd, dat de instroom van het aantal meldingen 22% meer was dan begroot over de maanden januari tot en met augustus 2019. In het 3e en 4e kwartaal van 2019 hield de verhoogde instroom van het aantal meldingen aan. Het totaal aantal meldingen is in 2019 uitgekomen op 10.395, ca. 24% meer dan begroot. Op de volgende pagina staat in grafiek 1 de gemiddelde instroom meldingen per maand op kwartaalbasis weergegeven. In hoeverre deze trend permanent van aard zal zijn valt nog te bezien.

Tevens zijn de instroomcijfers van 2019 geanalyseerd naar herkomst (melder) en aard van het geweld. Uit de eerste analyse blijkt dat de verhoogde instroom voor het overgrote deel afkomstig is van professionals (werkzaam voor hulpverleningsorganisaties of scholen).

Grafiek 1: Maandelijks gemiddelde van het aantal meldingen die ontvangen zijn in 2019

3.2.2 Zichtbaarheid van Huiselijk Geweld

Door zowel lokale, regionale als landelijke aandacht voor huiselijk geweld, de bekendheid van Veilig Thuis Haaglanden (VTH) en de rol van VTH in de keten bij de aanpak van huiselijk geweld, kan de instroom van meldingen en adviezen mogelijk blijven groeien. Inzet aan de voorkant van het proces, bij de veiligheidsbeoordeling, blijft zodoende van groot belang. De toename van het aantal meldingen is niet per definitie een zorgelijke trend; het is een maatschappelijk positieve ontwikkeling dat huiselijk geweld zichtbaar is, zodat het probleem gericht aangepakt kan worden.

3.2.3 Veilig Verder Teams (VVT)

Een aantal jaren geleden is in een aantal gemeenten gestart met het opzetten van Veilig Verder Teams, interdisciplinaire teams waarin verschillende specialisten gezamenlijk werken aan huiselijk geweld situaties en waarin ook VTH participeert. De deelname van VTH daaraan wordt bekostigd vanuit de GR-begroting. Op dit moment opereren de Veilig Verder Teams nog in enkele gemeenten in Haaglanden. Omdat slechts enkele gemeenten nu een VVT kennen, is het voornemen om de inzet van VTH in deze teams per individuele gemeente als lokale taak te continueren. De GR-begroting zal hierop worden aangepast. Dit is een technische wijziging.

3.3 Maatregelen binnen Veilig Thuis

3.3.1 Mogelijk maken van gericht sturen door management

Door een verbetering van de operationele sturing kunnen procesverbeteringen worden bepaald en gemonitord, kan de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk worden ingezet en kan de doorstroom van meldingen binnen Veilig Thuis en naar ketenpartners zoveel mogelijk worden bevorderd. Dit vormt een onderdeel van de doorontwikkeling binnen Veilig Thuis. Door het beschikbaar komen van operationele sturingsinformatie op team- en medewerkersniveau wordt sinds november 2019 effectief gestuurd en gemonitord op het inzetten van een lichtere (minder tijdsintensieve) interventie. Meer adviezen ten opzichte van meldingen en meer directe overdracht naar het lokale veld waar dat kan.

3.3.2 Vergroten van de beschikbare capaciteit

Werving nieuwe vaste medewerkers

Om de beschikbare formatieve ruimte daadwerkelijk maximaal te benutten wordt een wervingsactie gestart en daarvoor wordt een specialistisch bureau ingehuurd. Waar mogelijk en zonder hoge kosten, zullen medewerkers die nu op inhuurbasis bij VTH werkzaam zijn in vaste dienst worden genomen bij goed functioneren.

In november 2019 is een aanbestedingstraject uitgevoerd zodat ook een hogere inzet van externe capaciteit rechtmatig kan plaatsvinden. De komende maanden wordt meer duidelijk over de hoeveelheid in te kopen capaciteit en de exacte invulling van de aanbesteding.

Inzet op behoud medewerkers

Door aandacht voor opleiding en vitaliteit van medewerkers en het creëren van groeimogelijkheden voor maatschappelijk werkers zet VTH in op het behoud van medewerkers. Momenteel wordt binnen de gemeente Den Haag gewerkt aan het creëren van een nieuwe functie die breed inzetbaar is over de werkvelden huiselijk geweld, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning om hiermee ervaren en goed functionerende medewerkers een doorgroeiperspectief te bieden.

Verlagen ziekteverzuim

Door blijvende aandacht te geven aan medewerkers die frequent verzuimen en medewerkers die langdurig ziek zijn, zetten we in op een verdere daling van het ziekteverzuim. Het ziekteverzuim is van maart 2018 tot december 2019 teruggelopen van ruim 9% naar 7,1%. Dit ziekteverzuim percentage is substantieel hoger dan dat van de gehele dienst OCW dat onder de 6% ligt. Er wordt niet verwacht dat dit uiteindelijk substantiële verschillen gaat geven waardoor een begroting moet worden gewijzigd. Een mogelijkheid zou zijn dat het ziekteverzuim dusdanig daalt, dat minder extern personeel dient te worden ingezet.

3.4 Maatregelen in de keten

3.4.1 Samenwerking in de keten

Om met elkaar tot duurzame oplossingen te komen zal de leidende vraag in de keuzes die we maken, niet moeten zijn: "Hoe lost Veilig Thuis haar wachtlijsten zo snel mogelijk op?" maar: "Hoe zorgen we met elkaar in de keten dat we cliënten zo goed en zo snel mogelijk helpen en onze middelen zo doelmatig mogelijk inzetten?". Dit vraagt om een aanpak die gestoeld is op de volgende pijlers:

1. Meer gezamenlijk inzicht in en sturing op de effectiviteit van de keten;
2. Investeren in innovatie en partnerschap.

Het nieuwe landelijke handelingsprotocol was een werkwijze op papier die nog niet in de praktijk was getest, met een nieuwe rol voor VTH maar ook met gevolgen voor de rol van ketenpartners. Deze laatste waren er bij de start maar zeer beperkt van op de hoogte. Ook nu, zo bleek tijdens de recente informatiebijeenkomsten, zijn daar nog stappen in te maken.

Door wachtlijsten in het veld wordt de overdracht bemoeilijkt en blijft VTH tijd besteden aan zaken die eigenlijk al overgedragen hadden moeten zijn. De komende periode wordt in kaart gebracht wat de wachtlijsten en opnamestops zijn bij de belangrijkste ketenpartners. In samenwerking met ketenpartners zal gezocht worden naar een werkwijze waarmee aan beide kanten tijd bespaard wordt.

Een belangrijk deel van de verbetering zal gerealiseerd moeten worden door snellere en betere overdracht naar het lokale veld. Momenteel worden rapportages ingericht waarmee inzage ontstaat in de snelheid en kwaliteit van de overdracht naar de belangrijkste ketenpartners. In het eerste kwartaal 2020 zal VTH een begin maken met ketenrapportages en het gesprek aangaan met gemeenten over o.a. overdracht naar het lokale veld.

3.4.2 Inzichtelijk maken van de recidive en aanpak recidive

Er is op termijn grote winst te behalen in het terugdringen van de recidive. En hoewel het doorbreken van patronen van huiselijk geweld niet eenvoudig is, levert ook een kleine reductie van de recidive substantiële tijdsbesparing op. Wanneer recidive teruggedrongen kan worden, komen meldingen dus ook niet meer terug bij VTH. Dit heeft als effect dat minder meldingen dienen te worden beoordeeld. De aanpak van recidive begint bij goede inzage in de omvang en aard van de recidive. De afgelopen periode heeft al veel afstemming plaatsgevonden, en ook de komende periode zal er intensieve afstemming plaatsvinden met de landelijke ICT leverancier van het registratiesysteem om mogelijk te maken dat VTH inzicht krijgt in de recidive, zodat VTH hier gericht acties op kan zetten. Iedere afzonderlijke melding dient beoordeeld te worden door VTH.

3.5 Doorontwikkeling begrotingssystematiek

Voor de begroting 2020 is voor het eerst een rekenmodel gebruikt om een verband te leggen tussen hoeveelheid werk, benodigde capaciteit en te begroten lasten. Inmiddels is geconstateerd dat de gekozen begrotingssystematiek nog niet geheel aansluit op de werkwijze van VTH. In 2020 wordt onderzocht hoe het rekenmodel en daarmee de budgetstructuur van de begroting beter kan aansluiten op de (sturing van de) werkprocessen.

3.6 Inschatting van budgettaire consequenties

3.6.1 Behoedzame en tijdige sturing op budget

Het Algemeen Bestuur van de GR heeft in november 2019 geconstateerd dat de doorgaande groei leidt tot aanhoudende wachtlijsten en termijnoverschrijdingen voor afhandeling. Het groeiend aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling belast VTH én de hele keten. De noodzaak van extra inzet van middelen ligt dan ook voor de hand. Het bestuur concludeerde echter dat een duurzame oplossing alleen wordt bereikt als de schaarse beschikbaarheid van geld en menskracht in de keten gericht wordt ingezet voor ketenoptimalisatie, in plaats van korte termijn aanvulling van capaciteitstekorten.

In de inleidende paragraaf is al aangegeven dat (de omvang van een) verruiming van het budgettaire kader nog niet kan worden aangekondigd. Er worden maatregelen ingezet en er wordt eerst nader onderzocht hoe zowel de groei als die maatregelen uitwerken. Hieronder wordt aangegeven wat dit procesmatige betekent voor de begrotingen 2020 en 2021, in relatie tot de planning en control van gemeenten.

Begroting 2020

De Begroting 2020 is onderbouwd met productieaantallen van 2018, die ca. 24% lager waren dan die van 2019. In de Begroting 2020 is het hoge risico van doorgaande groei benoemd. Inmiddels is het beeld dat bij ongewijzigd beleid, volgens huidige begrotingssystematiek –en als de groei van 2019 structureel is – circa €1,9 miljoen extra nodig zou zijn voor VT. Het bestuur streeft nu voor een dergelijke intensivering naar een integrale afweging van allocatiemogelijkheden in de keten.⁷

Het bestuur beziet in juli en oktober aan de hand van de 4- resp. 8-maands bestuursrapportages of en, zo ja, waar bijstelling noodzakelijk is. Voor een slagvaardige bijsturing kan op die momenten

⁷ Meer gemeenten/regio's uitten in 2019 hun zorgen over financiële tekorten om hun taken in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling uit te kunnen voeren. In oktober 2019 hebben de Ministeries van VWS en JenV, VNG en het landelijk netwerk Veilig Thuis afgesproken gezamenlijk op te trekken om mogelijke oplossingen te formuleren. Daarbij is uitgesproken dat er behoefte is aan een duiding van de cijfers. Om exacte aantallen in kaart te brengen en daarnaast te kijken naar mogelijke oorzaken en oplossingen loopt momenteel onder opdrachtgeverschap van het ministerie van VWS en de VNG een landelijk onderzoek naar de volumegroei bij Veilig Thuis organisaties. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door bureau Significant (Analyse volumegroei Meldingen en adviezen Veilig Thuis). De resultaten van dit onderzoek worden in maart 2020 verwacht.

niet meer gebruik worden gemaakt van een reguliere begrotingswijziging (met circa drie maanden doorlooptijd vanwege de zienswijzenprocedure). Eventuele afwijkingen worden zo spoedig mogelijk gemeld aan de gemeenteraden en achteraf verantwoord.

Begroting 2021

In lijn met bovenstaande wordt de meerjarenbegroting 2020 als uitgangspunt genomen voor de Begroting 2021 die in juli 2020 definitief wordt vastgesteld. In die begroting wordt gecorrigeerd voor loon- en prijsontwikkeling (zie verder paragraaf 4.1.1) en wordt het risicoprofiel gekwantificeerd (zie verder paragraaf 4.1.2). Uiterlijk in de volgende Voorjaarsbrief (februari 2021) zal op basis van de dan verkregen inzichten worden bepaald of bijstelling van Begroting 2021 nodig is. Op dat moment kan daarvoor een reguliere begrotingswijzigingsprocedure worden gevolgd waarin raden hun zienswijzen kunnen geven.

3.6.2 Dekkingsmiddelen

Voor de financiering van de VT-begroting wordt conform de Gemeenschappelijke Regeling en het Financieel Statuut eerst gezien welke centrumgemeentebijdragen beschikbaar zijn volgens regionale beleidsplannen (Regiovisie Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling). De centrumgemeenten Den Haag en Delft ontvangen hiervoor van de rijksoverheid een Doel Uitkering Vrouwen Opvang (DUVO) en besluiten (in regionale afstemming) over beschikbaarstelling van middelen uit deze uitkering aan de GR. De centrumgemeenten hebben in het voorjaar 2019 het GR-bestuur als volgt geïnformeerd over de bijdragen aan de VT-begroting 2020 en verder:

- Het GR-bestuur kan rekening houden met dezelfde vaste bijdrage als in de afgelopen jaren, zoals was vastgelegd in de Regiovisie;
- De centrumgemeenten ontvangen vanaf 2019 een extra uitkering ten behoeve van de ontwikkelingen ten aanzien van de aanscherping van de Wet meldcode.⁸ Voor 2020 e.v. hebben de centrumgemeenten besloten het grootste deel, namelijk 80%, van de extra DUVO-middelen beschikbaar te stellen aan de GR. Een deel van de resterende middelen houden de centrumgemeenten beschikbaar voor investeringen en projecten op andere plekken in de keten. De invulling hiervan volgt in de uitwerking van de regionale uitvoeringplannen op basis van de Regiovisie 2019-2022. Op basis van ervaringscijfers kan bijstelling plaatsvinden.

Het GR-bestuur is in overleg met de centrumgemeenten over een optimale inzet van de extra DUVO-middelen in het kader van de aangescherpte meldcode en radarfunctie VT. Om de raden tijdig te betrekken zal het AB in april 2020 een ontwerp-begrotingswijziging 2020 en een ontwerp-begroting 2021 behandelen waarin de volumedoorrekening en de integrale afweging van de DUVO-middelen zijn opgenomen.

⁸ De centrumgemeenten schrijven: "Veilig Thuis heeft een substantiële taak hierin wat ook een substantiële financiële bijdrage rechtvaardigt. Wij zijn daarnaast van mening dat de aanscherping van de Wet meldcode ook effecten heeft in de keten van huiselijk geweld en daarom in brede context gezien dient te worden. Het hoge aantal recidive en de toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis Haaglanden zijn feiten welke hier niet los van staan. Daarbij heeft Veilig Thuis Haaglanden het handelingsprotocol aangepast per 1 januari 2019 wat gevolgen heeft voor de samenwerking met de lokale teams."

3.6.3 Inschatting van budgettaire consequenties

Mutaties VT indicatief (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Veilig Verder Teams (VVT) uit GR-begroting	-	-294	-294	-294	-294
Loon- en prijsontwikkeling bij ongewijzigd beleid	-	334	334	334	334
Volumedoorrekening	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal	-	40	40	40	40

Mutaties VT indicatief (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Veilig Verder Teams (VVT) uit GR-begroting	-	-294	-294	-294	-294
Loon- en prijsontwikkeling bij ongewijzigd beleid	-	334	334	334	334
Totaal	-	40	40	40	40

In hoofdstuk 5 zijn de indicatieve gevolgen per gemeente aangegeven.

4. Algemene begrotingsuitgangspunten

4.1 Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen Haaglanden

De Kaderbrief begroting 2021 gemeenschappelijke regelingen van de negen Haaglandengemeenten formuleert (financiële) uitgangspunten voor de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan deze gemeenten deelnemen. Doel is een eenduidige benadering vanuit deelnemende gemeenten van de begroting 2020 van de GR-en. De kaderbrief stelt drie zaken aan de orde:

1. Indexering;
2. Risico's en weerstandscapaciteit;
3. Tijdige afstemming en informatievoorziening.

Het GR-bestuur neemt de richtlijnen van de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen ten aanzien van de rapportageverplichtingen (punt 3) over. Het GR-bestuur houdt als volgt rekening met de punten 1 en 2 punten in de kaderbrief.

4.1.1 Indexering

Naar aanleiding van de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen stelt het bestuur de volgende kaders voor de GR-begroting 2021:

1. De GR heeft de vastgestelde begroting 2020 ook op MEV-basis geïndexeerd en volgt voor de begroting 2021 deze bestendige gedragslijn.
2. Het Financieel Statuut van de GR bepaalt dat indexatie van de begroting plaats vindt conform de richtlijnen van de deelnemende gemeenten zoals vastgelegd in de kaderbrief. In lijn hiermee zullen de lasten vermeerderen ten opzichte van het basisjaar 2020 met:
 - 2,8% voor loonkosten volgens de index prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (bijlage kerngegevensstabel 2017-2020). Dit cijfer is een inschatting voor het jaar 2021 (2,5%) en een verrekening van de inschatting 2018, 2019 en 2020 (totaal 0,3%);
 - 0,9% voor materiële kosten volgens de nationale consumentenprijsindex (CPI), (bijlage kerngegevensstabel 2017-2020). Dit cijfer is een inschatting voor het jaar 2021 (1,5%) en een verrekening van de inschatting 2018, 2019 en 2020 (totaal - 0,6%).

Rekening houdend met de in het Financieel Statuut van de GR bepaalde financieringsregels, worden de deelnemersbijdragen in gelijke mate verhoogd zodat een reëel begrotingsevenwicht wordt gehandhaafd.

Classificatie: De correctie van budgetten voor loon- en prijsontwikkeling is bij ongewijzigd beleid noodzakelijk om het huidige uitvoeringsniveau te realiseren.

4.1.2 Risico's en weerstandscapaciteit

De gemeenten verwachten een goed onderbouwde risicoparagraaf, met kwalitatieve toelichtingen en een transparante systematiek. Naast een inventarisatie van de risico's wordt gevraagd deze te kwantificeren. Het risicoprofiel geeft ook aan of het weerstandsvermogen toereikend is.

Naast deze kaderbrief is van belang dat raden in zienswijzen bij de begroting 2020 aandacht voor het risicobeleid van de GR hebben gevraagd. Voor de hele GR, maar met name voor Veilig Thuis dat sinds 1 januari 2018 onder de GR valt, zijn het risicobeleid, de toepasbaarheid en toepassing nog in ontwikkeling. Naar aanleiding hiervan stelt het GR-bestuur voor de begroting 2021 de volgende kaders:

1. In de risicoparagraaf worden de risico's gekwantificeerd en gepreciseerd door kans (%) maal impact (€) te vermenigvuldigen tot een risicoprofiel uitgedrukt in euro's (conform artikel 12 lid 4). Dit is een stap in een leerproces dat gelijk opgaat met een meer beleidsmatige informatievoorziening en sturing. Door deze kwantificering kunnen gemeenten anticiperen op mogelijke tegenvallers.
2. Het GR-bestuur is zich bewust van de krappe gemeentelijke budgettaire kaders, in het bijzonder in het sociaal domein. Zo heeft de raad van gemeente Den Haag (verreweg de grootste GR-financier) als zienswijze bij de begroting 2020 opgeroepen tot stringente en zuinige omgang met de beschikbare middelen. In de risicoparagraaf in de begroting 2021 is

naast kwantificering ook duidelijke adressering van de risico's van belang, inclusief wie welke tegenmaatregelen treft.

3. Voor het goed kunnen bepalen van benodigde weerstandscapaciteit van de GR is een voorwaarde dat de bedrijfsvoering en informatievoorziening VT op orde zijn. Aan die voorwaarde is nog onvoldoende voldaan om op voorhand extra bijdragen van gemeenten te vragen voor het aanleggen van weerstandsvermogen in de GR.
4. Voor de begroting 2021 wordt het begrotingsinstrument 'achteraf af te rekenen flexibele schil' gehanteerd. Dit instrument staat ter beschikking als tijdelijke methode voor het hanteren van onzekerheden als gevolg van nog niet op orde zijn van de bedrijfsvoering.
5. In de risicoparagraaf worden gerichte beheersingsmaatregelen opgenomen waarmee wordt bewaakt hoe de risico's zich ontwikkelen, op welke wijze tijdig wordt bijgestuurd en dat gemeenten daarover worden geïnformeerd.

4.2 Overige algemene uitgangspunten

4.2.1 Ontwikkeling P&C instrumentarium

Na de herijking van de GR zijn in 2018/2019 de P&C-documenten opnieuw ingericht. Gesignaleerde verbeterpunten worden verwerkt, waaronder aanvulling van nog ontbrekende BBV-onderdelen, compacter maken van de beleidsbegroting, verbeteren risicoparagraaf, verhelderen aannames en budgetcriteria, toepassing eenduidige overheaddefinitie.

4.2.2 Ontwikkelingen overhead

Ten aanzien van de overhead zijn drie zaken relevant:

1. Eind 2018 is een doelmatigheidsonderzoek overhead GGD opgeleverd. Daaruit bleek sprake van overcapaciteit van de huisvesting. Door VT in hetzelfde gebouw te huisvesten is voor de GGD nu doelmatigheidswinst gerealiseerd. Dit werkt door in de raming van de overheadlasten, zoals gevraagd in de zienswijzen van raden op de begroting 2020.
2. Zoals toegezegd in reactie op zienswijzen van raden op de begroting 2019 worden de kosten van de overhead voor GGD en VT geharmoniseerd en transparant gemaakt. Het benodigde overleg hierover heeft nog niet geleid tot een voorstel voor het bestuur van de GR. Daarom kan er geen verwerking plaatsvinden in de uitgangspunten voor de begroting 2021. Om dezelfde reden wordt voor de overheadtoerekening geen begrotingswijziging 2020 aangekondigd.
3. De kosten van de sinds 1 januari 2018 GR-functies waren tot nu toe niet volledig in de begroting opgenomen⁹ en dit werd achteraf in de jaarrekening gecorrigeerd. In de begroting 2021 en bij begrotingswijziging 2020 worden deze kosten (ca. €190.000) herkenbaar opgenomen met verdeling over gemeenten naar inwonertal.

Classificatie: Het opnemen van structurele kosten GR-ondersteuning in de begroting is noodzakelijk om correctie achteraf te voorkomen.

4.3 Inschatting van budgettaire consequenties

Mutaties Overhead indicatief (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten GR-ondersteuning vooraf begroten	190	195	195	195	195
Totaal	190	195	195	195	195

In hoofdstuk 5 zijn de indicatieve gevolgen per gemeente aangegeven.

⁹ 6/10 deel van de kosten van de GR-controller is al opgenomen in de overheadtoerekening, Het resterende deel, de volledige kosten van de GR-secretaris en bijkomende kosten voor bestuursondersteuning niet.

5. Indicatie financiële gevolgen voor gemeenten

Het effect per gemeente van de beschreven mutaties wordt in onderstaande tabellen voor 2020 en 2021 getoond:

Mutaties 2020 indicatief (bedragen x €1.000)	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Programma Regionale GGD-taken											
Artsen in opleiding	-130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-130
Reizigerstarieven	515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	515
Correctie aantallen (productie) Toezicht Kinderopvang	148	42	52	51	6	-3	-7	8	20	-21	-
Correctie aantallen (productie) Lijkschouw	39	4	19	3	-	-	-	-	4	9	-
Subtotaal mutaties GGD	572	46	71	54	6	-3	-7	8	24	-12	385
Programma Veilig Thuis											
Volumedoorrekening	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	
Subtotaal mutaties Veilig Thuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Programma Overhead											
Kosten GR-ondersteuning vooraf begroten	190	17	93	13	4	10	9	5	18	21	
Subtotaal mutaties Overhead	190	17	93	13	4	10	9	5	18	21	-
Totaal mutaties 2020	762	63	164	67	10	7	2	13	42	9	385

Mutaties 2020 indicatief (bedragen x €1.000)	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Programma Regionale GGD-taken											
Artsen in opleiding	-130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-130
Reizigerstarieven	515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	515
Correctie aantallen (productie) Toezicht Kinderopvang	148	42	52	51	6	-3	-7	8	20	-21	-
Correctie aantallen (productie) Lijkschouw	39	4	19	3	-	-	-	-	4	9	-
Subtotaal mutaties GGD	572	46	71	54	6	-3	-7	8	24	-12	385
Programma Veilig Thuis											
Geen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Subtotaal mutaties Veilig Thuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Programma Overhead											
Kosten GR-ondersteuning vooraf begroten	190	17	93	13	4	10	9	5	18	21	
Subtotaal mutaties Overhead	190	17	93	13	4	10	9	5	18	21	-
Totaal mutaties 2020	762	63	164	67	10	7	2	13	42	9	385

Mutaties 2021 indicatief (bedragen x €1.000)	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Programma Regionale GGD-taken											
Correctie aantal inwoners regio Haaglanden (incidentie)	319	29	156	22	6	16	15	8	31	36	-
Artsen in opleiding	-130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-130
Reizigerstarieven	529	-	-	-	-	-	-	-	-	-	529
Correctie aantallen (productie) Toezicht Kinderopvang	151	43	53	52	6	-3	-7	8	21	-22	-
Correctie aantallen (productie) Lijkschouw	40	4	20	3	-	-	-	-	4	9	-
Loon en prijsontwikkeling bij ongewijzigd beleid	360	22	132	16	4	11	12	6	22	26	109
Subtotaal mutaties GGD	1.269	98	361	93	16	24	20	22	78	49	508
Programma Veilig Thuis											
Veilig Verder Teams (VVT) uit GR-begroting	-294	-18	-181	-15	-2	-8	-14	-5	-17	-33	
Loon- en prijsontwikkeling bij ongewijzigd beleid	334	20	206	17	3	9	16	5	20	38	
Volumedoorrekening	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	
Subtotaal mutaties Veilig Thuis	40	2	25	2	0	1	2	1	2	5	
Programma Overhead											
Kosten GR-ondersteuning vooraf begroten	195	18	96	13	4	10	9	5	19	22	
Subtotaal mutaties Overhead	195	18	96	13	4	10	9	5	19	22	-
Totaal mutaties 2021	1.504	118	481	109	20	35	31	28	99	76	508

Hierbij gelden de volgende kanttekeningen:

- Algemeen: voor de overzichtelijkheid zijn alle bedragen afgerond op € 1.000, waardoor optellingen soms niet lijken te kloppen;
- De mutaties GGD zijn over gemeenten verdeeld naar rato van inwonersaantallen per 31-12-2018 (CBS). De bedragen worden in de begroting 2021 nog aangepast naar inwonersaantallen op de peildatum 31-12-2019;
- Idem voor mutatie Overhead (kosten GR-ondersteuning);
- De mutaties VT zijn over gemeenten verdeeld naar rato van aandeel in productie 2018. De bedragen worden in de begroting 2021 nog aangepast naar verhouding vast/variabel en inwoners- resp. productieaantallen 2019.

Bijlagen bij GGD-deel

Bijlage 1: toelichting op kernboodschappen VTV 2018

I. De vergrijzing heeft grote impact op de volksgezondheid en zorg.

Het aantal ouderen in de samenleving neemt toe. Ook bereiken mensen steeds vaker een hoge leeftijd. Hierdoor hebben steeds meer mensen een chronische aandoening zoals diabetes of dementie. Bovendien hebben mensen steeds vaker meerdere aandoeningen tegelijk. Niet alleen medische maar ook sociale problemen nemen toe. Zo stijgt het aantal eenzame ouderen, die steeds vaker zelfstandig en alleen wonen. Door deze ontwikkelingen ontstaat er meer druk op zowel de formele als de informele zorg.

II. Meer gezondheid maar ook meer ziekte.

In Nederland stijgt de levensverwachting van 81,5 jaar naar bijna 86 jaar in 2040. Nagenoeg alle jaren die we erbij krijgen, zijn in goede ervaren gezondheid. Ook gaan we niet meer beperkingen ervaren maar het aantal mensen met een chronische aandoening stijgt wel. We worden steeds ouder doordat mensen vaker aandoeningen zoals hart- en vaatziekten en kanker overleven, onder meer door betere behandelingen. Doordat steeds minder mensen overlijden aan hart- en vaatziekten en kanker, hebben steeds meer mensen te maken met de lange termijn gevolgen ervan.

III. De druk op ons dagelijks leven neemt toe.

De samenleving krijgt op verschillende gebieden te maken met toenemende druk. Dit kan stress en gezondheidsproblemen veroorzaken. Zo ervaren scholieren en studenten steeds meer prestatiedruk. Vooral voor de groep mensen die werk, zorg voor de kinderen en mantelzorg moet combineren lijken veel druk verhogende ontwikkelingen samen te komen. Verdergaande *verstedelijking*¹⁰ zorgt ook voor meer druk en drukte en kan leiden tot minder ruimte voor groen en water waar mensen kunnen ontspannen.

IV. Vaak opeenstapeling van gezondheids- en sociale problemen bij kwetsbare groepen.

Een deel van de ouderen bevindt zich door een opeenstapeling van chronische aandoeningen en andere medische- en sociale problemen in een kwetsbare situatie. Deze groep wordt groter in de toekomst. Mensen met een lagere sociaaleconomische status hebben vaker een ongezonde leefstijl. Ook hebben zij vaker te maken met sociale problemen, zoals het niet hebben van een baan, die (extra) stress met zich meebrengen. Vaak moeten éérs deze achterliggende sociale problemen worden opgelost, voordat er ruimte ontstaat om aan een gezonde leefstijl te werken.

V. Alertheid op bekende en nieuwe risico's nodig.

Antibioticaresistentie blijft een bedreiging vormen voor onze volksgezondheid. Blijvende aandacht hiervoor is nodig. Er zijn ook nieuwe ontwikkelingen die mogelijk risico's met zich meebrengen. Zo kunnen technologieën als virtual reality en 3D-printing nog onbekende gezondheidseffecten hebben als ze vaker gebruikt gaan worden. Verder zullen er meer medicijnresten, microplastics en nanodeeltjes in ons milieu komen. De gezondheidseffecten hiervan zijn nu nog niet duidelijk.

¹⁰ Verstedelijking of urbanisatie is de geleidelijke uitbreiding van intensief bewoonde gebieden, als gevolg van bevolkingsgroei en veranderingen in het levenspatroon van de bevolking.

VI. Leefstijl en leefomgeving hebben invloed op gezondheid.

Op het gebied van leefstijl zijn er zowel gunstige als ongunstige toekomstige ontwikkelingen. Minder mensen roken en meer mensen bewegen. Daar staat tegenover dat meer mensen te zwaar zijn. Ongezond gedrag is verantwoordelijk voor bijna 20 procent van de ziektelast in Nederland en roken is hiervan de belangrijkste oorzaak. De hiervoor geschetste ontwikkelingen zijn niet voor alle bevolkingsgroepen hetzelfde. Roken daalt harder bij mensen met een hoge sociaaleconomische status en ernstig overgewicht stijgt harder bij degenen die een lage sociaaleconomische status hebben.

Gezondheid wordt beïnvloed door leefstijl maar ook door hoe de omgeving waarin we wonen, werken en leren eruit ziet. Aan de ene kant heeft de leefomgeving een positieve invloed op gezondheid als de inrichting mensen verleidt te bewegen, te ontspannen of elkaar te ontmoeten. Aan de andere kant kunnen mensen ziek worden door (lucht)-verontreiniging vanuit verkeer of industrie.

Bijlage 2: overzicht bevolkingstoename van de gemeenten in de regio Haaglanden

Bevolkingstoename gemeenten regio Haaglanden (Bron: Gezondheidsmonitor GGD Haaglanden)

Nr.	Gemeente	Inw. aantal 2018	Inw. aantal 2040	Toename of afname in %
1.	Delft	102.253	115.002	12,5%
2.	Den Haag	533.026	630.000	18,1%
3.	Leidschendam-Voorburg	74.947	84.824	13,2%
4.	Midden-Delfland	19.338	20.100	3,9%
5.	Pijnacker-Nootdorp	53.634	63.926	19,2%
6.	Rijswijk	52.208	72.787	39,4%
7.	Wassenaar*	26.084 OF 26.084	25.000 ¹¹ OF 27.169	4,2% OF 4,2%
8.	Westland	107.492	137.707	28,1%
9.	Zoetermeer*	124.696 OF 124.696	118.200 ¹² OF 143.364	5,2% OF 15,0%

In kolom Toename of afname in %: bij zwart is sprake van een toename en bij **rood** is sprake van een afname.

* De afwijkende prognoses worden veroorzaakt door het gebruik van verschillende modellen en aannames.

¹¹ Volgens de PBL/CBS-prognose.

¹² Volgens de PBL/CBS-prognose.

Bijlage 3: overzicht taken verdeling voor correctie aantal inwoners regio Haaglanden

Nr.	Inwonersbijdrage	Tarieven (P*Q)	Extern/Overig
1.	Epidemiologie	Lijkschouw	Regeling onverzekerden
2.	Beleidsadvisering	Reizigersadvisering en – vaccinatie	Bevordering seksuele gezondheid
3.	Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	Toezicht Kinderopvang (TOKIN)	
4.	Directeur Publieke Gezondheid	Inspectie tatoeages en piercings	
5.	Taken van de GGD als zorginstelling	Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	
6.	Gezondheidsbevordering		
7.	Preventieve ouderengezondheidszorg		
8.	Infectieziektebestrijding		
9.	Medische milieukunde		
10.	Technische Hygiënezorg		
11.	Tuberculosebestrijding		

Bijlage 4: Aanbod Toezicht Kinderopvang 2021

Kinderdagopvang/ centrum voor Buitenschoolse opvang	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	5	0	4	3	4	3	3	4	4	30
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	5	0	4	3	4	3	3	4	4	30
Streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	35	1	0	1	1	0	0	1	39
Streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	35	1	0	1	1	0	0	1	39
Regulier onderzoek (alle items)	0	62	0	0	0	0	0	0	0	62
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	9	0	7	5	7	3	5	22	8	66
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene inspectie	65	0	47	14	23	36	15	69	94	363
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+	0	350	0	0	0	0	0	0	0	350
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Gele inspectie	28	70	13	4	15	15	4	10	15	174
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	3	11	2	2	1	3	1	0	2	25
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	1	70	0	0	1	0	0	0	1	73
VE-module (gegevens aug 2019, alle locaties die VE aanbieden)	21	134	10	5	6	9	3	32	31	251
Nader onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	10	60	2	2	4	2	0	2	12	94
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	1	20	2	1	2	2	1	2	20	51
Incidenteel onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	7	70	3	1	2	2	2	6	4	97
Incidenteel onderzoek uitbreidingen (bureauonderzoek), inclusief rapportage	1	30	3	1	4	4	3	15	4	65
Flitsactie	0	150	68	0	0	0	0	0	0	218

Voorziening voor gastouderopvang	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	20	100	25	8	12	16	15	25	20	241
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	60	360	41	6	22	10	10	68	37	614
Nader onderzoek (herinspectie/bureau) inclusief rapportage	0	4	1	0	0	1	0	1	1	8
Incidenteel onderzoek	2	7	1	1	1	0	0	1	2	15
Incidenteel onderzoek (bureau)	2	7	2	0	1	0	0	1	1	14

Gastouderbureaus (geen IKK)	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Streng aan de poort : Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Streng aan de poort : Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	2	6	1	0	2	2	1	2	2	18
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	0	4	0	0	1	0	0	0	1	6
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Overig	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Herstel-aanbod (KDV, BSO, GOB en gastouders)	20	70	15	5	8	12	7	15	14	166
Klachten signalen	2	20	2	1	1	5	1	2	2	36
Bevel										0
Overleg uren										0

Jeugdverblijven	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Jeugdverblijven	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Gemeenschappelijke regeling aantallen	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Totaal	264	1679	258	62	123	130	74	281	285	3156

Aantallen Toezicht Kinderopvang	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Aantallen definitief aanbod 2020	264	1.679	258	62	123	130	74	281	285	3.156
Aantallen concept aanbod 2020	199	1.598	173	54	129	139	59	256	309	2.916
Afwijking aantallen aanbod 2020 vs. concept aanbod*	65	81	85	8	-6	-9	15	25	-24	240
Begroting definitieve aanbod 2020 in euro's (x 1.000€) **	€ 182	€ 1.271	€ 168	€ 43	€ 89	€ 91	€ 49	€ 180	€ 191	€ 2.264
Begroting definitieve aanbod 2020 in euro's (x 1.000€) 2020**	€ 140	€ 1.219	€ 117	€ 37	€ 92	€ 98	€ 41	€ 160	€ 212	€ 2.116
Afwijking kosten aanbod 2020 vs. vastgestelde begroting 2020 o.b.v. concept aanbod in euro's (x 1.000€)**	€ 42	€ 52	€ 51	€ 6	€ -3	€ -7	€ 8	€ 20	€ -21	€ 148

* Dit is exclusief het uitvoeren van bevel en overleguren. Deze taken worden vanaf 2020 in aanvulling op de andere taken toezicht kinderopvang in rekening gebracht (voorheen was dit niet het geval).

** Op basis van prijspeil begroting 2020.

Bijlage 5: Aantallen Lijkschouw

Taken Wet op de lijkbezorging aantallen Begroting 2020*	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	30	157	14	0	2	15	3	13	15	249
Euthanasie	26	190	58	4	18	27	18	30	43	414
Lijkschouw	73	442	32	4	12	34	19	37	54	707
Melding dood minderjarige	5	10	0	0	0	1	0	0	2	18
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	13	0	11	0	0	4	1	4	5	38

* in de begroting zijn Delft en D-H per abuis omgewisseld

Taken Wet op de lijkbezorging aantallen Prognose 2019	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	38	173	12	1	4	10	9	12	19	278
Euthanasie	37	199	57	5	11	29	16	39	55	448
Lijkschouw	80	499	44	5	16	32	20	44	82	820
Melding dood minderjarige	7	17	-	-	1	1	-	1	-	27
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	29	225	14	-	2	19	4	13	16	323

Afwijking aantallen begroting 2020 vs. prognose 2019	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	8	16	-2	1	2	-5	6	-1	4	29
Euthanasie	11	9	-1	1	-7	2	-2	9	12	34
Lijkschouw	7	57	12	1	4	-2	1	7	28	113
Melding dood minderjarige	2	7	-	-	1	0	-	1	-2	9
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	16	225	3	-	2	15	3	9	11	285

Afwijking kosten begroting 2020 vs. prognose 2019 in euro's (x 1.000€)**	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Euthanasie	4	3	0	0	-2	1	-1	3	4	11
Lijkschouw	3	29	6	1	2	-1	0	3	14	58
Melding dood minderjarige	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	0	4	0	0	0	0	0	0	0	5
Totaal	8	38	5	1	0	-1	0	7	18	77

** Op basis van prijspeil begroting 2019